

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.362/2698/8869
Konu : Yazılı soru önergesi

15. /12/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 10/05/2016 tarihli ve 43452547-120.07-(7/4920)-35128 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 18/05/2016 tarihli ve 31853594-610-2-1160-2076 sayılı yazı,
c) 01/07/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01-E.362/1326/4867 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/4920 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (c) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.362/2697/8868
Konu : Yazılı soru önergesi

15.12/2016

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/4920 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- A) Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği hükümlerine yer verilmiştir.

B) Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı ise 5275 sayılı Kanunun 68. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği hükmüne yer verilmiştir.

C) Ceza İnfaz Kurumları Kütüphane ve Kitaplık Yönergesinin 30. maddesine göre verilecek yayın sayısının, kütüphane ve kitaplık hizmetlerini aksatmayacak şekilde, oda ve koğuştaki hükümlü ve tutuklu mevcudu ile kütüphane veya kitaplıkta bulunan yayın sayısı dikkate alınarak eğitim kurulu kararıyla belirlenebileceği hükmüne yer verilmiştir.

III- Sağlık, İçişleri ve Adalet Bakanlıkları arasında imzalanarak 19/08/2011 tarihinde yürürlüğe giren Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokol'ün "Muayenelerde güvenliğin ve hasta mahremiyetinin sağlanması" alt başlıklı 38. maddesine göre;

"(1) Ceza infaz kurumu müdürlüğü bulunan yerlerdeki hastanelerde firara karşı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

engellerin bulunduğu muhafazalı muayene odaları oluşturulur.

(2) Hükümlü ve tutukluların hastanelerde muayeneleri, firara karşı engellerin bulunduğu muhafazalı odalarda yapılır. Jandarma muayene esnasında oda dışında bulunur ve gerekli güvenlik tedbirlerini alır. Doktorun yazılı olarak talep etmesi halinde jandarma muayene odasında bulunur.

(3) Ancak, hükümlü ve tutukluların muayene esnasında yaptıkları her türlü mevzuata aykırı talepleri ilgili sağlık personeli tarafından anında jandarma devriye komutanına bildirilir.

(4) Hastanelerde tutuklu ve hükümlüler için muhafazalı muayene odaları yapılıncaya kadar jandarma muayene odası içinde bulunur ve doktorla hasta arasında geçecek konuşmaları duymayacak uzaklıkta koruma tedbirini alır." düzenlemesi bulunmaktadır.

Bununla birlikte, hükümlü ve tutukluların mahkemeye ve hastaneye sevklerinin "Ceza İnfaz Kurumu ve Tutukevlerinin Dış Koruması ile Sevk ve Nakil Hizmetleri Yönergesi" kapsamında Jandarma Genel Komutanlığı tarafından gerçekleştirilmekte olup, Yönergenin sağlık kuruluşlarında muayene ve tedavi esnasında hareket tarzını düzenleyen 3. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen "...yapılacak tedaviyi engellemediği ve doktor tarafından talep edilmediği müddetçe muayene esnasında kelepçe açılmaz." hükmü uyarınca uygulama yapılmaktadır.

IV- A) Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adli ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

B) Hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin disiplin cezaları ve diğer kurum uygulamalarına karşı, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanununun, "İnfaz hâkimliğine şikâyet ve usulü" kenar başlıklı 5. maddesi gereğince infaz hâkimliği nezdinde şikâyet hakkı; infaz hâkimliği kararına karşı da, aynı Kanunun, "İnfaz hâkimliğince şikâyet üzerine verilen kararlar" kenar başlıklı 6. maddesi gereğince ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır. Bu şekilde, hem hızlı bir denetim sağlanmakta hem de kararlar yargı denetimine tâbi kılınmaktadır.

Bu çerçevede, disiplin kurulunca verilen kimi kararlar infaz hâkimliğince, kimi kararlar da ilgili ağır ceza mahkemesince iptal edilebilmekte, iptal edilen yaptırım kararlarının yerine yeni bir karar alınmamaktadır. Dolayısıyla, kesinleşmiş disiplin yaptırım kararları infaz edilmekte olup, yargı denetimine açık bulunan disiplin kararlarında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

V- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) 12/10/2016 tarihi itibarıyla Ülke genelinde 189.269 kişilik kapasiteye sahip 372 ceza infaz kurumunun fiilen hizmet verdiği, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklu sayısının 194.973 olduğu,

B) 2007 ilâ 25/10/2016 tarihleri arasında hükümlü ve tutuklulara yönelik keyfi muamele ve hak ihlâlinde bulunduğu gerekçesiyle Bakanlığımıza ulaşan 19.368 şikâyet başvurusu bulunduğu,

C) UYAP'ın uygulamaya geçtiği 2009 yılından itibaren istatistiklerin derlenme

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

usulündeki farklılık nedeniyle 2009 yılı öncesi istatistiklerin sunulmadığı, ceza infaz kurumlarında eceliyle hayatını kaybeden hükümlü ve tutuklu sayısının 2009 yılında 242, 2010 yılında 260, 2011 yılında 285, 2012 yılında 286, 2013 yılında 265, 2014 yılında 312, 2015 yılında 373, 2016 yılında 07/10/2016 itibarıyla 277 olduğu,

Anlaşılmıştır.

VI- Antalya Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 25/10/2016 tarihli cevapta;

Antalya L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda;

1- Hükümlü ve tutuklular tarafından gönderilen ve kendilerine gelen mektup, faks ve telgraflar, mevzuat çerçevesinde mektup okuma komisyonu tarafından denetlendiği, yapılan denetleme sonucunda mektubun sakıncalı bulunması halinde disiplin kurulu kararının hükümlüye ve tutukluyla tebliğ edildiği,

2- Kurum Eğitim Kurulu kararı gereğince herhangi bir olası yangın, hijyen ve yer kaplama olasılıkları düşünülerek değiştirilmek üzere hükümlü ve tutukluların yanlarında bulundurabilecekleri kitap sayısının 7 olarak belirlendiği, hükümlü ve tutukluların kendilerine ait diğer kitapların ise kaydı tutulmak üzere kütüphaneye alınarak müracaatları halinde istedikleri diğer kitaplarla değiştirildiği, Kurumda hükümlü ve tutukluların yararlanabileceği bir kütüphane bulunduğu,

3- Hükümlü ve tutukluların muayeneleri esnasında kelepçelerinin açılıp açılmamasına, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca doktor ve jandarmanın karar verdiği, Kurum görevlilerinin herhangi bir müdahalesi bulunmadığı,

4- 2015 yılında 259 adet güneş enerjisi kollektörü kurulmuş olup, kurumdaki tüm odalara her gün sabah 05.00 ilâ 07.00 saatleri arasında iki saat süre ile sıcak su verildiği, sıcak su ile ilgili herhangi bir sorunun bulunmadığı,

5- 26/09/2016 tarihi itibarıyla kapasitesinin 1.670 kişi olduğu, yetişkin hükümlü ve tutukluların suç türü, yaş ve cinsiyet ayrımı yapılarak koğuşlara yerleştirilmesi sebebiyle koğuşlardaki hükümlü ve tutuklu sayılarında farklılık görülebildiği,

Kurumda bulunan ünitelerin 28 kişilik olarak dizayn edildiği, sadece çocuklara ayrılan ünitelerin yedişer kişilik olduğu ve bu şekilde kullanıldığı,

6- Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde kullanılmak üzere 2 açık futbol sahası, 1 kapalı spor salonu ile birlikte 5 adet iş atölyesi, 4 derslik ve 1 psiko-sosyal grup çalışma odası bulunduğu, oluşturulan program çerçevesinde hükümlü ve tutukluların aynı ölçüde bu alanlardan yararlandırıldığı,

7- Hükümlü ve tutukluların aile ziyaretlerinin mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdiği, ziyaretçilere keyfi olarak görüşme yaptırılmadığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

VII- Anayasanın "Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları" kenar başlıklı 98. maddesinin ikinci fıkrasında, "soru"nun Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibaret olduğu, aynı maddenin son fıkrasında da soru ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemlerinin Meclis İçtüzüğü ile

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

d¼zenleneceđinin ¼ng¼r¼ld¼đ¼,

T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼đ¼n¼n, "Soru" kenar başlıklı 96. maddesinde "soru"nun kısa, gereksiz ve kişisel g¼r¼ř ileri s¼r¼lmeksizin, kişilik ve ¼zel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir ¼nerge ile H¼k¼met adına ř¼zl¼ veya yazılı olarak cevaplandırılmak ¼zere, Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında "bilgi istemek"ten ibaret olduğunun belirtildiği, "Sorulamayacak konular" kenar başlıklı 97. maddesinde de, başka bir kaynaktan kolayca ¼đrenilmesi m¼mk¼n olan konular ile tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konuların ve konusu evvelce Başkanlığa verilmiş gensoru ¼nergesiyle aynı olan soruların sorulamayacağının h¼kme bağlandığı,

Mal¼mlarıdır.

Anayasanın ve T¼rkiye B¼y¼k Millet Meclisi İt¼z¼đ¼n¼n belirtilen bu h¼k¼mleri çerçevesinde, kişisel g¼r¼ř ileri s¼r¼lmek suretiyle d¼ř¼nce ¼đrenmeyi amaçlayan hususlara cevap verilmesine yasal imk¼n g¼r¼lememiřtir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAğ
Bakan